

UNITÁRIUS ÉRTESÍTŐ

ALAPITOTTA: JÓZSAN MIKLÓS

Karácsonyi és újévi üdvözlés

Telik az idő, közeledik karácsony és újév. Jó ezt a két ünnepi időpontot most együtt emlegetni, mert karácsony, a békesség és szeretet ünnepe, más szint ad a közeledő új esztendőnek. Karácsony nélkül az újév komor kérdőjelet, háborzongató talányt jelentene a számunkra. Az idő múlását idézné az eszünkbe a maga csupasz valóságát lehelő mivoltában, s így kellemetlen sőt ijesztő alkalommá válnék, amelyet jobb elfelejteni, a naptárból is kitörülni inkább, semmint, hogy még külön megemlékezzünk róla.

Karácsonyon át tekintve azonban az újév felé, a múló idő veszté félelmetességéből, ridegségéből és kietlen érzést keltő valóságából. Ahogy a szeretet és békesség fészket vert a lelkünkben, akkor már az idő múlása nem rémít, sőt ígérettel teljes, hiszen a karácsonytalan időt szándékozik az felváltani a karácsonyos új esztendővel.

Minderről persze könnyű volna most azt mondani, hogy hát a karácsony és az újév is mesterséges fogalmak, naptári és papirosszagú időpontok csupán, amelyek semmiféle vonatkozásban nincsenek a való élettel, s hogy a karácsony elmúlik, újév is mögöttünk marad, de a háborúnak azért nem lesz vége, az emberiség véres önmarcangolása tart tovább! Igaz, de az a belső valóság, amelynek a karácsony és az újév csak külső kifejezői, az az időtlen és történelmien kimutatható élet-folyamat, mely a békét és a szeretetet vágyott eszményeinkké tette, — mindez nem mesterséges, hanem ugyancsak élő és valóságos; elevenebb és valóságosabb, mint maga a háború, mert a háborút a mulandóbb valóság: az ember

találta ki, a szeretetet és a békességet azonban az egyetlen örökkévaló valóság: az Isten.

Éppen ezért, aki karácsonyon át tekint az újév felé, aki vallásos szemüvegen át nézi a közeledő jövőt, annak a számára nem az ismeretlenség ködéből kibontakozó rém az új esztendő, hanem ellenkezőleg napfelkelte az, mely a békesség és a szeretet közeledésének sugarával festi rózsaszínűre a láthatárt.

Egyszerre kívánunk hát minden kedves olvasónknak boldog karácsonyi és újévi ünnepeket, hogy ezzel is rámutassunk vallásunk lényegére, hiszen mi lenne más a mi vallásunk, mint a múló időnek az örökkévaló evangéliumon át nézett értelmezése.

Ezt a célt szolgálja lapunk, az Unitárius Értesítő is, s éppen ezért azt hisszük: szükség van rá, hiszen kiegészíti a templomi szöszék evangéliumot, keresztényi reménységet és örömhírt terjesztő munkáját, sőt olyanokhoz viszi el jórészt az unitárius eszméket, akik — a nagy távolság miatt — vagy egyáltalán nem, vagy csak ritkán járhatnak a Királyhágón innen unitárius templomba.

Lapunkat tehát szeretnők megjelentetni az új esztendőben is. Ezt azonban csak úgy tehetjük meg, ha az előfizetés díját évi egy pengővel felemeljük. A nyomdai árak drágulása ennél ugyanis sokkal nagyobb. Hiszük, hogy olvasóink megértik ezt a szükséges lépést s mellénk állanak, hogy tovább is és még fokozottabb mértékben teljesíthessük feladatunkat a Királyhágón innen.

A mi egy Istenünk áldása legyen az olvasóval.
SZENT-IVÁNYI SÁNDOR.

Bölöni Dr. Mikó Gábor

1876. VI. 16 — 1942. XII. 4.

Budapesti egyházi vezetőink sorában igazán rendet vágott a halál ebben az évben. Lapunk számról-számra nekrológokkal telik meg s ugyanilyen arányban ürülnek meg azok a helyek, melyekről egyházunk életét irányították az azokat betöltők, amíg éltek.

Dr. Mikó Gábor halála kétszeresen is fájó. Azért is, mert egyházközségünk egyik legbuzgóbb s különösen pénzügyi téren szinte pótolhatatlan képzettségű vezető-embere volt, — de azért is, mert az ősi Mikó családból pár hónapon belül már második vezető emberünket veszítjük el benne, sőt, ha a nagyobb családot nézzük, akkor már a harmadikat.

Életrajzi adatait röviden ezekben ismeretjük: Kolozsvárt született 1876-ban. Édesapja néhai Mikó Miklós kúriai bíró, nagyatyja az egyházunk életében egykor nagy szerepet vivő Mikó Lőrincz, jog-tanár, egyházi törvényeink XIX. századi kodifikátora. Mikó Gábor, iskoláinak elvégzése és a jogi doktorátus Kolozsvárott való megszerzése után, az Országos Központi Hitelszövetkezet szolgálatába lépett, ahol több nagy felelősséggel járó beosztása után, ügyvezető igazgatóvá és a személyi ügyek intézőjévé emelkedik. A szövetkezeti életben kifejtett munkásságáért a Kormányzó Úr a „kinestári főtanácsos“-i címmel tüntette ki. Az első világháborúban, mint népfőlkelő huszár-főhadnagy vett részt s az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásáért az ezüst és bronz legfelsőbb elismeréssel és a német vaskereszttel tüntették ki.

Egyházközségünk életében mindvégig nagy érdeklődéssel és szeretettel, néhány évvel ez-

előtt kezdődött betegségéig pedig tevékenyen is résztvett, különösen a pénzügyi és gazdasági természetű ügyek intézése kapcsán. Nagy érdemei miatt tiszteletbeli presbiternek választotta meg közgyűlésünk.

Temetése általános, nagy részvét mellett folyt le december 7-én a farkasréti temetőben. Ravatalánál az alábbiakban igyekezett a temető lelkész lelki arcképet festeni róla:

Zsolt. XXIII. 4.

Még ha a halál árnyékának völgyében járok is, nem félek a gonosztól, mert Te velem vagy.

Van úgy sokszor, hogy temetnünk kellene, s mi mégis inkább visszatartani vágyunk. Minden könnyünkkel, sóhajunkkal, alázatunkkal és imádsággal. Nem korlátoltságból, mint ha képtelenek volnánk megérteni a halál befejezett művét, — nem is hitetlenségéből, mint ha nem bíznánk abban, hogy Isten jó helyre hívta, akit elhívott — hanem szeretetből és kegyeletből, hogy ha már el kell veszítenünk távozó kedvesünkéből, ami hús és vér volt benne, s a halhatatlanság végtelen térein sem követhetjük arra közelgő lelkét, — maradjon belőle mégis valamink, amiről mindig ráismerünk, ami egészen ő maga, s amiről úgy magunk elé tudjuk varázsolni egész lényét, mintha élne.

Ilyen drága emlékeztető lehet számunkra Mikó Gáborból az ő jólismert mosolya, melyet mintha még most is látnánk, hiába takarja el előlünk arcát voná-nélküli merevséggel a halál.

Vannak emberek, akiket arcuknak zárkózottsága jellemez inkább, másokat a fensőbb-séges fejhordozás, ismét másokat a befelé néző elmélyülés. Mikó Gábort a mosolya jelentette, s annyira legbenső magát mutatta ez a mosoly, hogy szinte idegennek éreztük az arcát, amikor kialudt róla ez a belülről táplált világosság.

Sokféle mosoly születik az emberi arcokon. Átfutó és felületes, zabolátlan és léha, gonosz indulatú és kéjsóvár, torz és kegyetlen. Az ő mosolya más volt, mint ezek. Tartalmas és mélyről fakadó, melengető és nyílt vonású, megragadó és megtartó, olyan mély gyökerű és olyan sokrétű, hogy szinte nem is lehet egészen megfejteni.

Éppen azért, csak elnagyolt képet adhatunk róla, amikor azt mondjuk, hogy mindekelőtt az élettel szembenező bátorság jellemezte mosolyát. Évek óta a halál árnyékának völgyében járt nap-nap után. Betegsége már egyszer megrohanta, leteperte és legyőzte. Az életbe csak feltételes szabadságra engedte vissza. Mikó Gábor tudatában volt annak, hogy számára már elküldték a behívót, s csak napok kérdése, hogy megérkezzék, hanem azért senkisémet látott félelmet a mosolyában. Igaz, nem most először nézett szembe a halállal: az első világháborúban, mint huszár-főhadnagy,

a legszebb magyar és német kitiüntetések tanubizonysága szerint, megtanulta már, hogy nem szabad hunyorítani, amikor a nagy Ellenféllel az ember szembekerül. „Még ha a halál árnyékának völgyében járok is, nem félek a gonosztól” — vallja a zsoltáriró s vele mondhatta ő is.

Emlékeztető mosolyának második jellemzője a hit. Az igazi bátorság nem gondatlanság, nem a veszély megvetéséből származik, hanem a hitből. „Nem félek a gonosztól, mert Te, Uram és Istenem, velem vagy” — fejezi be a zsoltár.

Különös hívők ezek az unitáriusok, mondhatná valaki, aki csak kívülről ismer minket, — hiányzik belőlük minden rajongás, a vallásosság minden ismert jele, azt hihetné az ember róluk, hogy hitetlenek és közömbösek. Ám, ha egyszer hatalmas próba elé állítja őket az élet, ha keresztút elé, a halál árnyékának völgyébe téved a lábuk, — egyszerre kigyúl szemükben a hit ragyogása s ők szembenéznek sorsukkal rendületlen. „Ha Isten velünk, kicsoda ellenünk!”.

Ez a belső vallásosság érzett Mikó Gábor mosolyában is. A tudat, hogy Isten vele van. Mert csakugyan vele is volt az Isten. Mi, akik az ő életét most már egészen végig látjuk, elmondhatjuk róla ezt a szívtörténeti igazságot. Mióta a történelmi Mikó család légköréből útnak indult, hogy a fővárosba érjen s itt a maga útjára lépjen, családot alapítson s életpályát fusson egész a csúcsig, — éreznie kellett a belső, boldog bizonyosságot, hogy mindvégig vele maradt az Isten.

Az Isten vele maradt, mert ő is Istennel haladt egy úton, gyarló embervoltának lehetőségére szerint. S ebből a közös útból fakadt mosolyának harmadik színezője, a szeretet, mely abból olyan legyőzhetetlen erővel áradt. Ennek a szeretetnek legközvetlenebb tárgyai az a család volt, melyet egész életének minden gondolatával és érzésével körülölelve tartott. Jutott azonban ebből a szeretetből nekünk is, székely-magyaroknak és unitáriusoknak, hogy boldogan kitárjuk előtte mi is a lelkünket. Aki látta őt az első világháborút követő időkben, mikor menekült székely véreit fogadta, vigasztalta, dédelgetté és segítette, azt hihette volna, esupa közeli rokon az egész menekült Erdély. S igaza lett volna, mert testvérének tartotta ő az egész székelységet.

S egyházához is holtáig ragaszkodott. Alig hisszük el, hogy nem most ül közöttünk, megbeszéléseinken, tanácskozásainkon, arcán figyelmes, értő mosolyával, hiszen nincs több két heténél, hogy így ültünk együtt. Egyházunk tiszteletbeli kebli tanácsosának választotta meg, de szeretetbeli kebli emberünk maradt mindvégig.

Igy áll előttünk Mikó Gábor az ő halhatatlan mosolyában, melyet bátorság, hit és szeretet adnak össze, hogy megszülessék belőlük egy egészen élő ember. Kődön is áttörő fény ez a mosoly, jégvilágban lobogó tűz, a halál árnyékának völgyében felhangzó diadalmas zsoltár. Hogy tudná ezt is elragadni tőlünk a halál?

Maradjon meg hát emlékezetünkben ez a győzedelmes, drága mosolygás. Mely mint a sírjából kikelő húsvéti hit, átdereng könnyön, mulandóságon, a gyász komor színein, míg csak egészen élő emlékké válik, valósággá, mely velünk marad.

Az az egy Isten pedig, aki mindig vele maradt, legyen most mivelünk is, mikor a halál, az ő halála árnyékának völgyében járunk, hogy mi se féljünk semmi gonosztól, hanem bizzunk az Úrban rendületlen. Ámen.

Szent-Iványi Sándor.

Bölöni Vilmos

1878—1942.

Az aranyosszéki Kövend szülötte, Tordán és Kolozsvárt végzi iskolai tanulmányait, s mint tordai s. lelkész kezdi meg lelkipásztori munkásságát. A fiatal, ígéreteken gazdag lelkészt Sepsiköröspatak hívja meg papjául, s ott szerzett gyakorlati tapasztalatai, szorgalmas önművelése egyháza egyik jeles gondolkozó prédikátorává avatták. Az 1910-es években már Székelyudvarhelyt fiatal városi gyülekezetünknek papja, Vári Albert méltó utóda, aki a székelyföldi fővárosban méltó súlyt biztosít az unitárius névnek.

Közel két évtizedet töltött el ezen a fontos órálló helyen. Ezen idő alatt a város magyar társadalmában is megbecsülést és tekintélyt szerzett az unitárius névnek. Gyülekezete szószékén

emelkedett gondolkozású lelkipásztor. Igehirdető a szó nemes értelmében. Elmélyedő, filozófus lélek, beszédeiben Péterfy Dénes komoly, bensőséges unitarizmusának továbbfolytatója. Egyházi beszédeiből Prófétáljatok c. egy kötetre valót egybegyűjtött s kiadott. Milyen kár, hogy szégyenségünk nem engedi meg, hogy jeles lelkipásztoraink egy életen keresztül elmondott beszédeikből többet is hátrahagyjanak s nyomtatásban is napvilágot láttassanak.

1924-ben a városi lelkészi állást, a nyugodalmasabb kolozsi eklézsiával eszeréli fel, s itt vonult nyugalomba egy évvel ezelőtt 1941-ben. Nyugalomban töltött esztendejét olvasgatással töltötte. Bölöni Vilmos egyike volt képzett, intellektuel, gondolkodó pásztorársainknak, akik mindig komoly előtanulmány alapján készültek igehirdetésükre.

Szép családot alapított. Felesége Faluvégi Vilma korán elhunyt, öt gyermekük közül négyet felneveltek, akik mindnyájan munkás tagjai egyházi életünknek. Gyermekai dr. Bölöni András egyházközségünk presbitere, Bölöni Béla m. kir. tüzérszázados, dr. Bölöni József orvos és Törökné Bölöni Vilma s négy kis unoka gyászolják egy hittel teljes, öntudatosan magyar unitárius lelkipásztor elköltözését. Temetésén Rázmány Mór lelkész imádkozott, dr. Abrudbányai János, teol. dékán mondott egyéniségét szépen méltató egyházi beszédet, sírjánál pedig kolozsi szolgálati helyén utóda Komjátszegi Géza búcsúztatta egy síró gyülekezettel. Sírja ott a kolozsi domboldalról tekint Aranyosszék felé, vigyázó ő is, aki szülőfaluja hazatéréséért most már ott fennt, az Úrnál fohászkodik.

Emlékezetét mindnyájan megőrizzük.

Ferencz József.

Nőszövetségi élet*

Kedves vendégeink, szeretett testvéreim! Mai zárszóm tulajdonképen búcsú Budapesttől. Húsz év után elválni nehéz. Sok-sok szál fűz körötökbe, melyek egy-egy megkezdett munkát jelentenek. S ennek a munkának folytatódni kell. Erős az én hitem, hogy a jó Isten segítségével nagy és szép eredményeket érnek majd el jelenlegi munkatársaim, akik a megkezdett és kijelölt utat folytatják. Mai műsoros délutánunk szép sikere az ő megértő asszonyi munkájuk eredménye. Köszönöm hálás szívvel nekik és kedves vendégszereplőinknek szíves és értékes közreműködését.

Kedves vendégeinknek köszönöm szíves megje-

* Elmondotta vitéz Nyiredy Gézané, a Nőszövetség okt. 12-én tartott ünnepségén.

lenését. Ma új alapkövet raktunk le! A Sárbogárdra tervezett népfőiskolánk alapkövét. Főtisztelendő Józán Miklós püspök úr áldozatos szeretettel ajánlotta kérésünkre a sárbogárdi udvarházat népfőiskola céljára. Nőszövetségünk júniusi közgyűlése megszavazta 3000 P új alapító tagságokból befolyt összegét ezen nemes célra. Köszönet püspök urunknak s köszönet kedves nőtestvéreimnek megértő, szerető támogatásukért.

Most a jelenlévő, kedves budapesti hittestvéreinkhez fordulok! Mai előadásunk az Enyediné Pünkösti Mária emlékalap javát szolgálja, melynek hivatása önérzetes unitárius leányok neveltetése. Jelenleg e célt úgy véljük legjobban elérni, ha az alap jövedelmét a sárbogárdi leánynépfőiskola megvalósítására fordítjuk.

A sárbogárdi udvarház magányában a népfőiskola vezetői eredményes munkát fejthetnek ki. Hű és önérzetes ifjúság nevelése a célunk. Tanítványaink a Budapestre felkerült székely leányok, továbbá a Duna-Tisza egyházkör leányai lesznek, akik a Perczelné Kozma Flóra leányegyletet kibővítik. Erdélyben ez évben közgyűlési határozat által minden leánykört Perczelné Kozma Flórától neveztek el, mert ő volt az első unitárius nagyasszony, aki a Budapestre került székely leányokkal foglalkozott. Enyediné Pünkösti Mária mély meglátását bizonyítja, hogy ő már több, mint egy évtizeddel ezelőtt Perczelné Kozma Flórától nevezte el az általa alapított leánykört.

Sárbogárd egyháztörténelmi jelentőséget nyerne azáltal, hogy az asszonyi lelkek között megte-remtendő egységet szolgálná az erdélyi, dunántúli, budapesti, pestkörnyéki leányok közös nevelésével.

A nyári hónapokat óhajtjuk a tanfolyamra felhasználni, egy hathetes vagy két hathetes tanfolyam felállításával. A földművelésügyi minisztérium gazdasági szakoktatókat bocsát rendelkezésünkre, teljes felszereléssel saját tárcája költségére. A népfőiskolai előadásokra Sz. Weress Jolán kedves testvérünket nyertük meg, több vendég szakoktató látogatására kaptunk ígéretet. Reméljük ebben a kultuszminisztérium segítségét. A berendezés a legegyszerűbb alapon alakul. Mint cserkész szülő, jól ismerem a tábori életet, ilyen tábori alapot képzeljenek el kedves testvéreim. A mi pénzünk a mai drága világban nem sok. Ha azonban az alap megvan, úgy a többi kialakul a jó Isten segítségével. A nyár folyamán Értesítői felhívásom után egy-két bútor és több felszerelési tárgyat kaptunk. Pesten járt erdélyi papnéink is áldásos munkát fejtettek ki kéré-

süinkre. Firtosváralja, Jánosfalva, Székelyszentmihály és környéke, Székelykeresztur, Vargyas székely asszonyai megható szeretettel és a legnagyobb megértéssel karolták fel megmozdulásunkat. Párnákat, szőtteket juttattak fel létesítendő népfőiskolánk berendezéséhez. Könnyes szemmel olvastuk sorait, mert sokan maguktól vonták meg adományait, szegény sorsúak lévén.

A megszállás évei, főleg Bukarest, nehéz nyomokat hagyott a székelység életében. Ezeknek a nyomoknak el kell tünni. Ezért mi vagyunk felelősök. Budapest kell, hogy Bukarestet ellensúlyozza. Budapest fény sugar kell legyen a székelység életében s a mi székely leányaink lelki világának kialakulásában. Ezért fordulok megértő támogatásért budapesti testvéreinkhez, akik áldozatos tettekkel mindig kivették részüket a Nőszövetség minden eddigi megmozdulásában. Így együttműködve érhetjük csak el a kívánt eredményt. Kérem, nézzenek szét háztájukon, s ha valami felesleg akad, vagy ha székely asszonyaink példája után saját maguktól vonnának meg valamit áldozatos adományaikkal, a jó Isten áldása kíséri a jótettet.

Bútor, evőeszköz, abrosz, lepedő, párna, tányér, csésze, petróleumlámpa, mind-mind sokatérő adományok részünkre, ha valami javításra szorul, kijavítjuk. Ehhez esetleg hozzáértő kezek segítségét kérjük.

Egyházközségünk hozzájárulásával perselyeket osztunk ki a napokban, melyek Enyedy Róbertné Pünkösti Mária-alap célját szolgálják. Aki ilyen perselyt igényel, jelentkezzen itt, a teremajtóban levő pénztárunknál. Főtitkárunk előjegyzésbe veszi, őket s feljegyzi címüket, hogy később a perselyeket eljuttassuk címükre.

Fillérekből pengők gyűlnek s Isten segítségével május—júniusra együtt lehet a szükséges összeg.

Jó gazdasszonyokat, buzgó háziasszonyokat kiképezni, igazi unitárius magyar öntudatot leányaink, asszonyaink szívébe plántálni: ez a mi célunk.

A magyar öntudatot székely szívvel megtestesítő asszony mintaképe a mi szemünkben Enyedyné Pünkösti Mária. Ő európai tudását állította unitárius egyházunk és magyar hazánk szolgálatába. De mivel érezte, hogy az asszonynak családra és leányokra van szüksége, hogy anyai lelkét továbbadhassa, magaköré gyűjtötte unitárius leányainkat és olyan szellemi útravalóval látta el őket, mely a Leányegyletnek ma is erkölcsi tőkét képezi. Időt

szakított erre a nagy munkára a meleg családi otthon és az iskola gondjai mellett is. Sárbogárdon azt akarjuk elérni, hogy a háztartásban dolgozó leányok megértsék, hogy saját munkakörükben oly ökéletes munkát kell kifejtteniök, mint szellemi téren Enyedyné Pünkösti Mária tette.

A sárbogárdi udvarházban még egy női mintakép rajzolódhat szemeik elé. Az udvarház nagyszonya, aki eddig mindig ott nyaralt: Józan Miklósné, püspök urunk szeretett felesége.

A mi kedves Etelka nénink mintaképe a hűségese feleségnek, jó anyának és háziasszonynak. Tőle kell megtanulnunk, hogyan tölthetjük meg asszonyi melegséggel a kis kört, melynek szolgálatára rendelt az isteni gondviselés.

Búcsúszónak tervezett szavaim így válnak hívogató szóvá; mely új elindulást, itt Budapesten, a Duna-Tisza egyházkör területén és Székelyföldön egyaránt. Erős az én hitem, hogy a jó Isten nem hagy el bennünket s megsegít abbéli törekvésünkben, hogy unitárius leányköreinkben „Máriák” és „Etelkák” nevelődjenek az unitárius jövő számára.

H I R E K

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS. Kedves Híveimnek, régi barátaimnak és jó ismerőseimnek Miklós-napi üdvözlötükért és jókívánataikért ezúton mondok hálás köszönetet. Én viszont minden jót kívánok mindnyájuknak a közeledő szent ünnepek és a magyar újév alkalmából. Kolozsvár, 1942. december 6. Szeretetteljes üdvözlöt: Józan Miklós püspök.

LAPUNK előfizetési árát 1943 január 1-től kezdve kénytelenek voltunk évi egy pengővel felemelni. Hisszük, hogy a papír- és nyomdai áruk állandó drágulása mellett olvasóink megértik ezt a kényszerű lépésünket, mely a költségemelkedést így is csak részben fedezi.

Egyúttal szeretettel kérjük kedves előfizetőinket, hogy hátralékos előfizetési díjaikat szíveskedjenek egyházközségünk irodájába csekken vagy postautalványon beküldeni, hogy lapunk megjelenését biztosítani tudjuk.

RÁDIÓS ISTENTISZTELETET tartunk január 10-én délelőtt 9 órakor a Koháry-utcai templomunkban. Prédikál: Filep Imre lelkész.

Magyarország Kormányzója vitéz Filep József ezredes és vitéz Mózes Mihály hadbiztos ezredes atyáinkfiainak a Magyar Érdemrend tisztikeresztjét adományozta.

December 6-án a Dávid Ferenc Egylet Ifjúsági Köre ünnepélyt rendezett Magyarország Kormányzója nevenapján. Az adventi istentiszteleten Kereki Gábor lelkész szolgált. Póké Dénes ifj. elnök mondott köszöntőt, melyben a székely fiatalok tiszteletét tolmácsolta a legelső magyar ember előtt. Székely ruhába öltözött leányok hazafias és Horthy verseket szavaltak. Az Egyesült Női Tábor képviselőjében Turmezei Lászlóné tanárnő tartott előadást, amelyben a benső magyar női munka fontosságára hívta fel hallgatói figyelmét.

Egyházi Főtanácsunk ülését a fűtőanyag teljes hiánya miatt az E. K. Tanács dec. 5-i ülésében hozott határozattal bizonytalan időre elhalasztotta.

Karácsony első napján, délután 6 órakor a székelyföldi legények és leányok részére úrvaesoraosztással egybekapcsolott istentiszteletet tartunk a Misszió Ház templomában. A szolgálatot Ferencz József lelkész végzi.

Karácsonyi ünnepélyt rendezünk dec. 26-án d. u. 6 órakor a székelyföldi legények és leányok részére, később megjelölendő helyen. A karácsonyi ünnepély műsorára már most szorgalmasan készülődnek a fiatalok.

Az 1943. évi Unitárius Naptár dr. Abrudbányai János és Ferencz József szerkesztésében megjelent. Ára 80 fillér. Kapható az Iratmisszióban és a lelkészi hivatalokban.

Lőrinczy Mihályné dr. Bedő Júlia tiszteletes asszony, nov. 15-én délután a székelyföldi leányok körében előadást tartott, s az otthon iránti kötelességre intette a székely falvak kenyérkeresetre ideszármazott fiataljait.

A székelyföldi leányok részére rendezett népművelési tanfolyamon a két csoportban már 42 leány tanul. A népművelési tanfolyamot nemrégiben meglátogatta dr. Gelei József egyházi főgondnok Csifó Nagy László egyházi titkár kíséretében, s az önművelés és öntudatos együvértartozás tudatára figyelmeztette a jelenlevőket. A Högyes Endre-utcai csoportot meglátogatta főtisztelendő Józsan Miklós püspök úr, aki szeretettel érdeklődött a leányoktól a tanulmányi eredmények felől.

Vitéz Bede Fazakas Ödön alezredes afiát az orosz harctéren zászlóalja hősiességéért a

Kormányzó Úr a magyar érdemrend lovagkeresztjével tüntette ki a hadiszalagon a kardokkal.

Keeskeméten dec. 20-án, délelőtt 11 órakor az evangélikus templomban úrvaesoraosztással egybekapcsolott istentiszteletet tart dr. Csiki Gábor missziói lelkész.

A Dávid Ferenc Egylet Missziósházi helyiségében 8-án, kedden este egy magát megnevezni nem akaró adakozó 25 teritékes vaesorát adott a Misszióházban lakó főiskolai hallgatók részére. A szíves adakozásért ezúton is hálás köszönetet mondunk.

Karácsonyfa ünnepély. Nőszövetségünk a minden évben szokásos karácsonyfa-ünnepélyét ez évben, december hó 20-án, vasárnap rendezi meg a Koháry-utcai templomban, délután 3 órai kezdettel.

Nőszövetségünk ezúton mond köszönetet a karácsonyi segélyakcióra befolyt pénz- és természetbeni adományokért. Később részletes nyugtázást is ad. Egyben szeretettel hívja fel hűveink figyelmét újból a háborús tél nehézségeire s kéri testvéreinket, hogy okvetlenül juttassák el adományukat erre a célra azok is, kik eddig még nem tehettek, mert a fokozódott nehézségeket kiküszöbölni csak úgy áll módjában Nőszövetségünknek, ha hűveink mindannyian teljesítik ez irányú kötelességüket. Kérjük, hogy mindennemű természetbeni adományt *Szent-Iványi Sándorné* tiszteletes asszony címére (V., Koháry-u. 4.) juttatni szíveskedjenek, mint aki a szegénygondozás nehéz munkáját magára vállalni szíves volt.

Nőszövetségünk műsoros délutánt rendezett december hó 7-én 5 órai kezdettel a Szeffe helyiségében. A műsoros délután tiszta jövedelme a karácsonyi szegénysegélyezés célját szolgálja. Igen szép számú közönség jelenlétében zajlott le a műsor, melynek során a szereplők élvezetes műsorszámokkal tették felejthetetlené a mostani nehéz alkalommal is jól sikerült nőszövetségi karácsonyi ünnepélyt. A műsoros délután megnyitóját *Szent-Iványi Sándorné* tiszteletes asszony mondotta, kérve hűveink megértő támogatását. A háborús időkben élő egyháztársadalom részére a szeretet útját jelölve meg kötelességként. A nagyszerű megnyitó után *Vadady Agnes* balett-szólója következett, melynek sikerét a többszörösen megismétlődő taps bizonyította, különös tetszést aratott a szép magyar tánc. Hubay szerzeményeket játszott hegedűn Cserfalvy Eliz hegedűművész, ki nagyszerű játékával valósággal el-

ragadtatta a közönséget. A nemrég díjat is nyert művésznőnek ezúton is gratulálunk és köszönetünket tolmácsoljuk. *Szolga Ferenc* lelkész Veres Péter „Ha nem lehattél szálla“ e. költeményét mondotta el jó átérzéssel és előadókészséggel. Különleges élvezetet nyújtott *Féjja Magdolna* előadó-művésznő, ki népi íróink költeményeiből mendott egynéhányat. Úgy éreztük, hogy minden költeményen keresztül magával a költővel találkoztunk, mert az előadó-művésznő megérzései és hangszínezete tökéletes összhangban váltak esengő költeménnyé. A műsorszámokat dr. *Schey Ilona* jelentette be. A szép műsoros délutánt *Kálnoki Kiss Jenőné* alelnöknő kedves szavai zárták be, köszönetet mondva a szereplőknek és megjelenteknek. A műsoros délután szünetében és a műsor végeztével a megjelentek megtekintették a vásárt. A magunk részéről is köszönetet mondunk Nőszövetségünk tagjainak a kedves, jól sikerült műsoros délutánért, kiemelve vitéz Vadady Albertné főtitkár lelkes munkáját, ki zongoraszámaival műsoron kívül is szórakoztatta a közönséget. Reméljük, hogy még több ízben is részünk lehet a Nőszövetség kedves ünnepeiben. *Nőszövetségünk lapunk útján is háláson köszöni a büffé-be adott szíves adományokat.*

Cserkészcsapatunk Mikulás-délutánja. December 6-án délután cserkészcsapatunk tagjai részére Mikulás délutánt rendezett, melynek keretében teát szolgáltak fel a szülők és a cserkészfiúk részére s minden cserkészfiú kapott egy-egy Mikulás-esomagot. Közben minden örs egyéni összeállításban műsorszámokkal szórakoztatta a megjelent cserkészszülőket. Megelőző délután cserkészeink azokat a cserkész szülőket és hozzátartozókat, kiknél a családfő hadbavonult egy-egy szeretet-esomaggal lepték meg. A jól sikerült Mikulás délutánon megjelent Szent-Iványi Sándor vezető lelkész úr és a tiszteletes asszony is, kik mindig szeretettel támogatják a cserkészcsapatot.

Koszorúmegváltás címén Pásint Ödön miniszteri tanácsos afia szegényeink részére 20 P-t juttatott el egyházközségünk pénztárához. Ugyanerre a célra dr. Mikó Gábor afia temetése alkalmából dr. Zsakó Gyula törv. tanácselnök és dr. Zsakó István igazgató-főorvos afiai 20—20 pengőt küldöttek egyházközségünk pénztárába. A nemes célra küldött adományt szeretettel nyugtázzuk.

A **Lelkeszi Nyugdíj Intézet** javára november hóban az alábbi adományok folytak be: 1.) Barabás Irma 2.— P, 2.) Veltin Józsefné 1.— P, 3.)

dr. Surányi Ede 10.— P, 4.) Söfalvy Sándor 3.— P, 5.) Zilahi András 4.— P, 6.) Hegedüs Szilárd 2.— P, összesen 22 pengő. Isten áldása legyen a jókedvű adakozókon.

Helyesbítés. Lapunk múlt számában sajtóhiba következtében keletkezett elírást aként helyesbítjük, hogy özv. Ráduly Jánosné a Pünkösti Mária alapra felülfizetés címén nem 1 P-t, hanem 12 P-t küldött.

Anyakönyvi bejegyzések november 15-től.
Kereszteltük: Berei József unit. és Marosi Julianna ref. — József, Réthy Sándor ref. és Módy Anna unit. — Ildikó, Etelka, Tódor György unit. és Szenté Vilma ref. — András, nemes kökösi Sigmond Sándor presbiter és Ajtay Anna unitáriusok — Julianna, Jakab Lajos unit. és Bányai Eszter ref. — Lajos nevű gyermekét. Isten áldása legyen mindannyiuk életén. — **Házasságot kötöttek:** Módy Pál tisztviselő és Árkosi Etelka unitáriusok. A menyasszony Árkosi Tamás lelkész társunk leánya. Az édesapa nem lehetett jelen a kedves aktusnál, mivel Sinfalváról nem tudott eljönni. A tanúk dr. Módy Pál egyetemi m. tanár és Árkosi László gimnáziumi tanár voltak, mindketten a vőlegény, illetve a menyasszony testvérei. A szertartást Szent-Iványi Sándor vezető lelkész végezte. Szeretettel gratulálunk. — **Temettük:** Josanov Tódorné szül. Györfy Júlia 72. — Fanesali Zsigmond 52. — Mechlovits Andor 53. — Kovács Sándorné, Örsi Mária (Dunapataj) 70. — dr. Mikó Gábor 67 — éves testvéreinket. Emléküket szeretettel őrizzük.

KÉRJÜK HIVEINKET, jelezzék az egyházi irodába küldött esekkeiken, hogy milyen célra küldötték a pénzt, mert sok tévedésnek vehetik így elejét.

Szent-Iványi Sándor :

MAGASSÁGOK FELÉ

Vallásos történetek az ifjúság számára. Byssz Róbert képeivel. Ára: 4 pengő 50 fillér. Megrendelhető a budapesti lelkészi hivatal útján is.

Bardócz Vilmos presbiterünk kitüntetése. Örömmel láttuk a „Magyar Futár“ oldalairól ránk mosolyogni haretéren küzdő Bardócz Vilmos presbiter, zászlós atyánkfia arcát. Abból az alkalomból közölte képét a „Magyar Futár“, hogy kormányzói dícsérő elismerésben részesült, a hadiszalagon a kardokkal, a haretéren tanusított vitéz magatartásáért. Midőn szeretett presbiter atyánkfianak e helyről is meleg szívvel gratulálunk, egyúttal kérjük a mi egy Istenünket, hogy hozza őt haza épen és dicsőséggel a harcok mezejéről, ahol mindannyiunkért naponta teszi kockára életét.

Szent-Iványi Sándor: MAGASSÁGOK FELE. . .

A decemberi istentiszteleti sorrend nyomdhiba következtében zavarossá vált s ezért a december 15. utáni istentiszteleti sorrendet újból közöljük: 20-án 9-kor Barabás István, 25-én 9 órakor Barabás István és Kereki Gábor, 11 órakor Szent-Iványi Sándor és Kereki Gábor, 26-án 9 órakor a rádiós istentiszteleten Szent-Iványi Sándor és Kereki Gábor, 11 órakor Barabás István és Kereki Gábor, 27-én 9 órakor Barabás István, 31-én d. u. 6 órakor Szent-Iványi Sándor végzi a szolgálatot a Koháry-utca 4. szám alatti templomunkban. 25-én és 26-án 9 órakor is és 11 órakor is úrvacsora-osztás.

Istentiszteleti sorrend jan. hónapban:

H O L	Melyik napon	Mely órában	Szolgálatot végzi
A) Templomokban:			
V., Koháry-utca 4. . . .	1, 24.	d. e. 9.	Barabás István
" " "	3, 17, 31.	" "	Szent-Iványi Sándor
" " "	R. 10.	d. e. 10	Szolga Ferenc
IX., Högyes E.-u. 3. Misszió Ház			
Nem érkezett be			
B) Körzetekben:			
MÁV-telepi prot. imaház			
" " "	3.	d. u. 4	Barabás István
" " "	17.	" "	Szent-Iványi Sándor
Rákospalota			
MÁV-telepi isk.	3.	" "	Kereki Gábor
C) Vidék:			
Dunapataj	3, 17.	d. e. 10 és d. u. 3	Szolga Ferenc

RÁDIÓS

ISTENTISZTELETET

tartunk 1943. január 10-én d. e. 9 órakor a Koháry-utcai templomban. Prédikál: Filep Imre lelkesz.

Vásároljon

könyvet, bibliát, énekes könyvet

AZ IRATMISSZIÓTÓL

Koháry-u. 4. I. em. Nyitva:

csütörtök d. u. 4-6. Vasárnap d. e. 10-11.

Készüljünk a budapesti unitárius

téli konferenciára

1943.

február első hétvégén!

UNITÁRIUS ÉRTESÍTŐ

Felelős szerkesztő: Szent-Iványi Sándor

Felelős kiadó: Ferencz József

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Budapest, V., Koháry-utca 4. Telefon 317-529.

Megjelenik minden hó 15-én.

Előfizetési díj egy évre 4—P.

A lap tulajdonosa a Budapesti Unitárius Egyházközség

A lap elfogadása előfizetésre kötelez.

Utánaküldés kizárva!

Uj cím: